

Австро-Угорщина дає Полякам границю Буга!

Заява гр. Бурина: коментар до цісарського маніфесту.

(Ткб.) Відень, 16. жовтня 1918.

На нинішній засіданню комісії для заграничних справ австрійської делегації критикував п. Василько політику гр. Бурина й довів його уступлення.

Міністер заграничних справ гр. Бурина звернувся проти виступу п. Василька. Обговорював причини розкладу болгарської армії, ствер-

див, що Австро-Угорщина стояла на становищі австро-польської розв'язки справи, але ніколи не натривала на польський вярід що-до свободи його рішення. Дальше обговорював справу польську та її значіння для Польки, причім уважав границю Буга ще й нині за найбільш відповідну...

них, як і до інших народів Австро-Угорщини, як і до державної України плеві самостійно. Бажючи скорого і тріккого ядра звертали селамі розумінню між Польками і Угорського боку, щоб усунути і на сході можливість всяких майбутніх політичних звертук і у- На прикінці прирікає всіма силами в святою життя і майна борюватися проти всякого насильства і всякого рішення про нас без нас.

Від'їзд посольських місій.

Київ, 16. жовтня 1918.

Сьогодні о 9 годині вечера має вийти до Берна (Швейцарії) українська посольська місія на чолі з д-ром Е. К. Лукасевичем. Місія має йти через Берлін.

На завтра, 17. жовтня, призначено від'їзд до Константинополя українського дипломатичного посольства в Туреччині на чолі з О. Кістковським.

Буковинська Україна і нинішня хвиля.

Чернівці, 15. жовтня 1918.

Над будучиною Буковини рада «жартійна конференція» буковинських Українців в неділю 13. жовтня в Народній Домі. Зборили проголосили: посол Омелян Попович, Іван Рибачик і Микола Коцюк, секретарем проф. Какуля і редактор Сербинюк. По рефераті, який проголосив в припоручення всіх партій учитель Осип Безпалко, ухвалено одностайно і без дискусії слідувати революцію:

Зібрана в Чернівцях 15. жовтня конференція всіх українських партій Буковини рідкає право на самоопрацювання також для українського народу. Разом з прочими Українцями Австро-Угорщини хочемо самі рішати про свою долю.

Ми хочемо в мирі і згоді розв'язати в теперішній і в повсякчасній нашій сусідній, румунській народом. Від Карпат по Чорне море межують наші народні границі з собою. Тому вже самою природою ми примушені жарти і згідливо жити і працювати для спільного, спокійного розвитку в будучині.

Тому канцеляро до всього румунського народу не давати свої рука до внаслідання українського народу, так як й ми з свого боку свято прирікаємо поборювати всяке несправедливе рішення, яке зверталося проти Румунів в нашу користь.

Ми проголошуємо своє право на українські області Буковини з їх одностайним осередком торгівлі і руху, містом Чернівцями, яке з трьох сторін окружене чисто українськими областями, а тільки з четвертої прилягає до мішаних, в якім стоять всі торговельні шляхи в українських областях, і в якім по Жидях ми творим вглядну більшість.

Ми завинаємо всі інші народи Буковини: Жидів, Німців і Подляків помогти нам це переставити, також для меншостий корисний національний розділ краю.

Ми твердо переговарі, що й польсько-українське питання можна рішити тільки в порозумінню інтересованих народів, а не насильством і поручаємо нашим заступникам в українській національній конгресі ділати в цім напрямі.

Ми домагаємося я, щоби австро-угорська Україна удавала свої відносини так до сусід-

Взаємини Німеччини й України.

(УТА) Київ, 16. жовтня 1918.

Заступник німецького посла генерал консуль фон Піль в розмові заявив, що наперед переговорити про перемир'я між нами не можна. Вони будуть після миру між Німеччиною й її сусідами. Не барувчись гадати, вже тепер можна сказати, що ці відносини будуть в значній мірі залежати від внутрішніх перемін, які відбуваються в Німеччині й які звичайно називають словом «демократизація». Нові принципи зв'язують на взаємовідносинах Німеччини й України. Дружні відносини, що в'єднюють Німеччину й Україну протягом кількох місяців, ще більше розвинуться і зміцняться в союзному союзі народів.

Нове болгарське правительство і Україна.

Київ, 16. жовтня 1918.

Приїхав старий радник українського посольства в Софії Шульга. По його словах відношення нового болгарського правительства до України вишлись таємні же доброзичливими, як і відношення будиного правительства. Український посол Шульгин представлявся новому цареві Борисові. Безосередно після повертоту прем'єр міністер Малинов офіційно повідомив українське посольство про те, що замість царя Фердинанда, котрий зрікся, почав царювати Борис.

Український посол в Америці.

(УТА) Київ, 16. жовтня 1918.

Останнім часом життя висувє на передок денній нагальну потребу позички спеціальної української дипломатичної місії до північ по американських Сполучених Держав.

Потреба такої місії живо обговорюється в українських дипломатичних сферах. Кандидатом на українського посла до північно американських Сполучених Держав називають чомусь колишнього дипломата царської Росії п. Коростова.

В українських колах це кандидатура не зустрічає ніякого співчуття.

Від Дорошенка

Київ, 16. жовтня 1918.

Міністер закордонних справ Дорошенко від'їждить в суботу до Берліна; його заступить товариш міністра закордонних справ Пантов.

Церква, школа й кооперація.

З нагоди сороклітньої діяльності «артільного батька».

(Конць.)

Школа, коли вона ще й вільна (тоб то як у нас Українці, то вона повинна бути — народна українська), крия необхідного знання науки рахунків та письма, — може виховати дійсно таких громадян.

Воно тут залежить від багатьох причин. Від того, на скільки саме школа є — вільною, який там учительський персонал, та чи не найбільше й від того, як саме пристосовані до нашого народного побуту шкільні підручники та як внос у тих читанках трактується про обов'язки громадянства. Останнє набирає особливо великої ваги. Бо що в того, що в шкільних читанках те й знай, що йде мова про відповідність, покору старшим (я те безмежну, рабську) й такі інші добродіяння, навіть трохи нагадують про любов до своєї батьківщини, але про якусь творчу самодіяльність (я то в якравній фарбаз), прояв власної ініціативи та про самопомогу там нема й питаку? По таким підручникам, нехай те буде й найкращий педагог, далеко він не вийде.

У тім справі — що-до закріплення в дітях тих творчих громадських звичок, у великій пригоді можуть стати й поважніші (пова наукою) розповіді для дітей: як ото — злітка та аскай вівсян. Одно лиш треба мати на увазі, щоб тамешки не тих дитячих святах дітям понавляли що-найбільше самодіяльність. Обдаровувати дітвора дарунками чи й розважати більш

коштовних річей міжучениками — тому в школі не повинно бути місця. Далеко краще буде, коли самі ученики розпреділювати між себе подарунки. А більш коштовні річи те й можна приудити комусь (звичайно найбільшійшій) закритою балагаркою — записками. Ознайомивши дітвора з такимим голосуванням, учитель тим самим зробить велику вже послугу для громадянства. А самий факт одержання в такий спосіб подарунку далеко приємніший і має велике виховуюче значіння, тоді — як хане не щастя льотерії пораджує тільки по заздрю ці.

Крім того наша народна школа мусить звийматися дітей (я то практично) також з вадами кооперації. При суцасній дорожнечі на шкільне приляздя, кооперативні школярські, крим широкого популяризованія кооперативних ідей, і в матеріяльного боку стало нам у великій пригоді. Деякий одит (спробу) в тім справі ми маємо.

Ще в 1915 році, коли на волинському Поліссі в школі залучало наше рідке слово, шкільні двері широко розчинилися і для кооперативних думок. Після обміну думок учительство наше враз з учителями — січовими стільцями прийшло до висновку вийтись і за туо справу. В деякій мірі сповукні буди вони до сього ще й страшенною дорожнечю та трудощами для сільських школярів сполученням в набування мемудрого школярського причадиля.

Так от в 1916 році новстав шкільно-споживачий кооператив при школах у селі: Перелісе Стара Гута, Вишів й ще по деякіх місцях козельського повіту Перевожський кооператив я у свій час огавдає: солідарністю своїх членів та стародарним (точнім) виконуванням роздільських принципів заступоує він не аби якого подиву. Під (я значить) частиня основного ка

питалу, восьми корон, які поклав учитель) за жили спів-ж ученики й спів-ж через своїх батьківних порядкують і всілякі справи товариства. Маєло того, що через той кооператив ученики мають змогу трохи допомогти набувати: пера, чорнило та алакаті все необхідне до науки, але рідкакими саятими того-ж 1916 року спряглися вони з товариських прибуток впорядкувати в школі ялянку.

Не тільки ще економічне, але й виховуюче значіння при школі від такого кооператива велике.

Хто хоче ширше дивітатись про туо справу, відсилаю того до київського кооперативного часопису двоухвиляника «Кооперативная Зоря» за цей 1918 рік, до статті «Історія одного шкільно-споживачого кооператива».

З приведу того, забирає також газети Грядь Політук (отендає сільшопування, учитель з будишк наших неволонних) який і скрозности не зазначає навіть, де це мало й місце. Про се дивись чч. 15. та 16. щоденного часопису «Волинська Газета», стаття під такимим заголовком: «Чи можливо викладати кооперативно теоретично й на практиці в початкових школах?».

Ці справи на Наддніпрянській Україні прибрала тепер не абикої актуальності: майже по всіх часописих це питання частенько порушується, освітлюється воно зо всіх боків і поруч з тим самі думки переодітяться в життя.

Що й казати, діло тос гавляється трохи тим, що саме наше вчительство теоретично мало знайже в кооперативним рукам: в мурал семінарських чузати про кооператив для не

Що сі вступлення те гоговські, дока-... Акті demicki Kmiei Wykopawczy,...

ми Україні домагаємося зі своєї сторони ви-... дотергершиних формацій і стягнення їх в

А друге наше домагання стосується адміні-... вжити установити старостами тільки Українців.

Слідом за ними найбільш конкретними спра-... вчинні вступити номінації Українців на

Розуміється, переведення цих наших прак-... тичних і конкретних заперук повинно наступити

Серби вже над західною Моравою.

ВІДЕНЬ 17. жовтня 1918 (Тьб.) Урядово: В області Семи Громад відперто Італійські

Вистава „Архистичної Горстки“ „Пресоної Квадри“ УСС. Національний Музей, ул. Мохнацького 40. Львів.

НОВИНКИ. Львів, 18. жовтня 1918.

„Українське студентство і вимоги хвилі“. Наслідком ведогляду в друкарні не появились

Галицькі полки для Польщі? „Dziennik petytowy“, що виходить у Пйотркові доносить,

Складки на народний фонд. Приступля ючи до оголошення жертв на народний фонд,

о. Болел Венгрикович 5, о. Віктер Копчило 10, Філарет Ортинський 5, о. Мик. Білецький,

Зелінична станція у Львові. Нам пишуть: В сегеду 9. с. м. в ночі був я слідком

Розповіді українських часописів у Станиславові поступають собі дуже самовільно

Почтові порядки. Ганебний тепер лад у ц. к. поштових урядках Галичини,

Складки на народний фонд. Приступля ючи до оголошення жертв на народний фонд,

Чого ми хочемо? Львів, 18. жовтня 1918. Заява австрійського президента міністрів

Ходить отже о те, щоб українському наро-... віддати вже тепер, як запоруку переве-

І на цю прогальну наше громадянство... мовно звернуть належну увагу. Поміч зі

Від сполучення освіти з кооперацією й... наше наша національна справа. Бо коли наша

М. рно Луцькевич.

„КОПЕРНИК“

вул. Коперника ч. 9.

Прем'єра від 15. с. м. п. 3.

Присяга Олени

драма в аристократичному кружку на 4 дії з знаменою Ліа Мара і Кайзер Тіц в головних ролях. — Прегарний концерт філгармонійної оркестри.

Позір залізничники-Українці!

В неділю дня 20. жовтня с. р. о 4. год. вечор. відбується в школи львівської організації українських залізничників вул. Городецька ч. 95 візд всіх залізничників України в цілої Галичині. Сьогодні важко — прощу прибути як найчисленнішо. 722

О П О В І С Т К И.

Субота, 19. жовтня 1918.

Нкмі: греко-кат.: Тома 2в. — рило-кат. Петра в А. Завтра: греко-кат.: 17 Н. по 3. Св. — рило-кат. 22 Н. по 3. Св.

— Львівський Нар. Театр Тов. Уар. Бесіди у Львові під держцією В. Коссака. Саяя Тов. Лисенка вря ул. Шашкевича ч. 5.

В суботу дня 19. жовтня 1918 Новинка „Душогуб“, нар. драма зі співами в 5 діях Тогобочного.

В неділю дня 20. жовтня 1918 дві вистави поведуться о годині 3:30 по знижених цінах „Запорожець за Дунаєм“, нар. оперетка в 3 діях Артемівського.

Вечером о год. 7. „Ой не ходи Гляцю та на вечерницю“, нар. драма зі співами і танцями в 5 діях Старицького.

Біасті ранше можна набути в Нар. Торговлі а в день вистави від год. 5. при касі.

Печаток тавто о год. 7. вечера. Музика військова 15 в. п. 2—3

Піастуни львівського полку скотять згодоситесь в девіді в неділю дня 30. с. м. о год. 10. рано (де зведі в лозвах одностроях). — Полк. Р.

Загалні абери кружка УПТ. в Сокали відбудуться 20. жовтня о 2. год. полон. в канцелярії „Сільського Господара“. На днешній порядку є важливі справи, зроститься тому о громадну участь. Окремих запрошень не розсилаєсь. — Старшина. 695 а) 3—3

В Самбірськїм місткя 200 і 2500 маргеві з забудованими і інвентарем до вюодажі. Банаша відомість в канцелярії ада. а-ра Романа Перфецького Львів ул. Сикстуська 43. б. 708 2—2

Загалні абери філії тов. „Просвіта“ в Сокали відбудуться 27. жовтня о 2. год. в канцелярії „Сільського Господара“. Взявсья читальні, щобє вискажи делегатів і просіться о численну участь. — Видіа. 695 б) 1—3

Українці, які забезпечуються в VIII. австрійській військовій фонд віді і сиріт, дістають воліс єдиного українського Товариства влімних обсягачем як жетте і ренти „Карпатів“ у Львові, вул. Руська ч. 18. Кольо отже те в Українці не одержав поліси „Карпатів“, тільки якусь ншшу, то се могло статися тільки через недогляд, тому нехай повідоить про се заря Дирекцію „Карпатів“. Зокрема просіть ншшу інтелігенцію звернути увагу на со справу і коо всі випадки, де Українці забезпечені в VIII. австрійській військовій фонд віді і сиріт, через недогляд не одержав би поліси „Карпатів“, де носити Дирекції „Карпатів“. XII.

НАДІСЛАНЕ.

Оператор Д-р ЯКІВ ЗЕЛЬЦЕР орданує від 9—10 рано і від 3—5 по пол. вул. Фредри ч. 7. XV. 2—3

Здібна і притична помитуха Пелюхевського неможє про в.а. Городецькій 26. приймає пані на час слабости. 720 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Старшу інтелігенту жешчому прийму сейчас, котреб сподієсь вилучення дітей (хлопці 4, 7 і 10 лет) і господарство доволон. — Платня після умови. — Ласкаві зголошеня слат до Петра Галюккі, магістеру влімного в Силках. 694 2—

Адвокат Др. Михайло Коношецький переносить свою канцелярію

в Глинин до Золочева дім п. Капіших коло суду. 731 1—3

Потрабую Інструктора до 2 дітей в V. і III. кл бім Зголошення до уряду парох в Честаних п. Жон-танді. 690 3—3

Семинариства 4-того року розумієсь добре на шктуо приймає ласкаві на селі Ласкаві зголошення а услів-ни до Адм. „Діла“ під „Наука“. 712 2—2

Пошуную лемці з обсягу бімзвільних наук, або яко-го вишого звання на селі, найраше близько Львова, за ціну 500 К місячно і ціле удержаня Зголошення від „Інструктор“ до Адміністрації „Діла“, 707 2—3

Пошуную до оболуги дівчини від літ 13. найраше сироту — Кушнір — Бори-слав Бая. 722 1—3

Селідно! достаєи шолона, шолоа, сира і жець пошукє Сільський Базар споживчий — Львів, вул. Академічна 23. від 2 — 3 едикнений. 725 1—2

Пошуную отавці для доньки при інте-лігентній родині. Платити буду прозентами і грішми. Ласкаві зголошення і услів прийатті прощу слати під: „Х. О.“ до Адміністрації „Діла“. 696 3—3

Чорний ватований жакет як і осінний жакет до продажу Ринок 39. 729

ПОСАДИ

ревізорів торговельних Спілон до обсядження в „Народній Торговлі“. Платни після умови. Письменні зголошення а долуче-ням короткого списку ж-ття і відписів свід-доцтв дотеперішного звання приймає Дирекція. XI. 5—1

— Годинники, будильники — продаю, приймаю до наприя, та відновляю ан-тики. — Маріян Давський, Львів; вул. Ака-демічна 20. XII 9—10

Ліцитації

розплодових клячей. Для 29. жовтня с. р. продасться в поразі ліцитаційній о 9 ій г. рано у Львові в касарни на Вульці охоло 16 клячей, в Станиславові охоло 20 клячей в Вашківцях н. С. охоло 18 клячей.

Клячі ті галицького хову, продасться тому хто займається годованнем коней і дасть найбільшу ціну. До купна потрібні лемітації політачної властия І. настою потвержеат офіцером свіденці коней, що купуючі займаються ховом коней. Купуючі в обовязанні держати клячі до кінця грудня 1919 р. а в найблизшм пе-роді доставити їх до державного офера. На доказ можна жадати посвідки. Заряд військовий мав право, відобрата не до-ставлені до розалоду клячі, за вакличні ціни.

При класифікації коней такі клячі будуть заосмотрені в свіденційні карти жолє пісно держитись їх до розалоду і не будуть покликвані до військової служби.

K. u. k. Inspizierender der Pferdeergänzung des Militärkommandos Lemberg, Tarnowskiegogasse 35. Tel. 472. XV. 1—2

ЗАМОВЛЕННЯ

— на одинокий український практич. й — КАЛЕНДАР-ПОРАДНИК

в справах відбудови, воєнно-адм. військов. і господарських на 1919 р. владжений Вол. Це-найвишнєнційших Фаховців, який по притичі нестризвиджених, сярчинених війною трудо-стий друку виїде осконечно при кінці жовтня 1918 р. належить слати ви попередним заві-сланим готівки 7 кор. і 80 сот. на реком почт. посылку лиш і виключно від дня 17. жовтня 1918 р. на адресу:

Календар Порадник, Львів ул. Руська ч. 3. Зі вгляду на брак паверу наклад кален-дара невеликий. В півнійшій киярській роз-продажи буде ціна календара вища. 688 3—4

В справі скликання Загалних Зборів Товари-ства „Інститут Непозорного Зачатія Пр. Діа Марії в Станиславові.

Дня 24. жовтня с. р. відбудуться Звичайні Загалні Збори Товариства „Інститут Непозорного Зачатія Пр. Діа Марії“ в Станиславові в лозка „Родини“ ул. Ляпова ч. 1. о годині 9. перод полуднес, а на случай браку комплету членів по мислє § 22. статутів о годині 10. перод полуднес без огляду на число присутних членів а слідуочим порядком денним:

1. Богослуження в Катедральній церкві за жних і усопших членів Товариства о годині 8. рано.

2. Отворення Зборів головою в годині 9. згляду о 10.

3. Вибір председателя Зборів.

4. Відчитанне протоколу послідних Загал-них Зборів.

5. Звіт Виділу в діяльності в р. р. 1914 — 1918.

6. Звіт касовий і представлення стану мак-товкого Інстатута.

7. Звіт контрольної Комісії.

8. Справа конвенції позичок.

9. Вибір членів Виділу і заступників.

10. Вибір контрольної Комісії.

11. Внесення членів і інтерделекцій. О сім подаєся до відомости всіх членів сего Товариства як також ОО. Делегата дек-нальних, згляду іх заступників, За Виділ:

Мих. Девосер секретар. о. Гордієвський голова.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ДІЛО“

пошукує кілька жіночих працюовитих сил до експедіювання часописів.

Вимаганє знанє української бесіди так в слові як і письмі. Платня після умови. — Зголошення а Адміністрації Ринок ч. 10/II.

Передплата на Україні

Річно	56 карбованців
Піврічно	28 "
Чвертьрічно	15 "
Місячно	5 "
Поодинове число	40 шатів.

К. у. к. Inspizierender der Pferdeergänzung des Militärkommandos Lemberg, Tarnowskiegogasse 35. Tel. 472. XV. 1—2